

ANALĪZE
par Rīgas Strazdumuižas vidusskolas- attīstības centra veiktajām darbībām
2020./ 2021. mācību gadā

Rīgas Strazdumuižas vidusskola- attīstības centrs atbilstoši 2016. gada 29. marta Ministru kabineta noteikumiem Nr. 187 "Noteikumi par kritērijiem un kārtību, kādā speciālās izglītības iestādei piešķir speciālās izglītības attīstības centra statusu", savu darbu realizē sekojošos virzienos:

2020./ 2021. mācību gadā minētajos darba virzienos veiktais darbs:

1. Nodrošina agrīnu speciālo vajadzību diagnostiku pirmsskolas vecuma bērniem ar redzes traucējumiem.

Rīgas Strazdumuižas vidusskola- attīstības centrs ir vienīgā izglītības iestāde Latvijā, kas kopš 1997. gada, iegūstot attīstības centra saturu, uzsāka konsultāciju sniegšanu visu vecumu bērniem ar redzes traucējumiem vājredzības vai neredzības pakāpē. Attīstības centrā tiek organizēts un sniegts sistemātisks un komplekss atbalsts bērniem un viņu ģimenēm.

Attīstības centrs atbalsta ģimenes un sniedz:

- speciālistu individuālās konsultācijas klātienē;
- speciālistu individuālās konsultācijas tiešsaistē, pa telefonu, e-pastu;
- redzes un fiziskās funkcionēšanas spēju izvērtējums;
- sociālo funkcionēšanas spēju izvērtējums;
- individuālā rehabilitācijas plāna sastādīšana un novērtēšana;

2020./2021. mācību gada laikā esam veikuši agrīno speciālo diagnostiku 46 pirmsskolas vecuma bērniem un viņu likumiskajiem pārstāvjiem. Konsultāciju laikā izmatoti šādi speciālo vajadzību agrīnās diagnostikas instrumenti: bērna redzes funkcionālās darbības novērojumi, redzes funkcionālās darbības stimulēšana ar spilgtiem vizuālajiem stimuliem, Lea redzes asuma testi, Waggoner krāsu redzes tests, Lea kontrastredzes tests, Lea režģi tīklenes atbildes reakcijas noteikšanai. Bērni un viņu vecāki konsultēti no Jelgavas, Rīgas, Ādažu novada, Jēkabpils, Balviem, Engures novada, Babītes novada, Riebiņu novada, Madonas novada, Vecumnieku novada, Liepājas, Mārupes, Saldus novada, Talsiem, Olaines, Kuldīgas un Ogres.

Pirmsskolas vecuma bērnu vecākiem nodrošinātas individuālās konsultācijas, telefonkonsultācijas, e-pasta sarakstes. Bērniem ar redzes un kompleksiem traucējumiem tiek sniegtas konsultācijas par multisensoro stimulēšanu. Organizēts tiešsaistes seminārs "Agrīnās rehabilitācijas nodrošinājums bērniem ar redzes un kompleksiem traucējumiem" bērnu vecākiem. Apskatīti jautājumi par pirmsskolas vecuma bērnu vajadzībām, par redzes specifiku, par iekļaušanas iespējām izglītības iestādēs tuvākajā apkārtnē. Seminārā vecākiem sniegts psihoemocionālais atbalsts, ko sniedza skolas psiholoģe. Dalībnieki pārstāvējuši Vecumnieku novadu, Jēkabpils novadu, Rīgu, Mārupi, Talsu novadu un Saldus novadu.

Salīdzinājumā 2019./2020. mācību gadā kopumā konsultēti 29 bērni ar redzes un kompleksiem traucējumiem un viņu vecāki.

2. Nodrošina metodisku un pedagogisku palīdzību visā Latvijā esošo citu izglītības iestāžu pedagogiem jautājumos par atbalsta pasākumu piemērošanu izglītojamajiem ar redzes traucējumiem.

2020./2021. m. g. ir sniegtas 52 konsultācijas vispārizglītojošo skolu, PII un speciālo skolu pedagogiem. Tālākizglītības kursus mūsu skolā "Pedagoģiskā procesa plānošana un vadīšana, kā arī tehnoloģijas, t.sk. asistīvās un to sniegtās iespējas mācību procesā izglītojamajiem ar redzes traucējumiem" (RIMC-18-204, 29.08.2018.) apmeklēja 53 pedagogi.

Uz dažādām Latvijas izglītības iestādēm nosūtīta aptaujas anketa "Kā jūsu skolā tiek nodrošināts attālinātais mācību process izglītojamajiem ar redzes traucējumiem?". Anketa tika

nosūtīta uz 90 izglītības iestādēm. Atbildes un izvērtējumu saņemām tikai no 6 izglītības iestādēm.

Pedagogiem tiek sniegtas dažāda veida konsultācijas un atbalsts, par mācību procesa organizācijas principiem, par vides pielāgojumu, par specializētām datorprogrammām. Ir vairākas izglītības iestādes Latvijā, kurām tiek sniegts sistemātisks atbalsts, izveidojusies produktīva un sekmīga sadarbība. Plānojam ilgtspējīgu sadarbību nākotnē, lai veicinātu ikviena iesaistītā un ieinteresētā pedagoga profesionālo kompetenču pilnveidi.

Tāpat tiek sniegtas konsultācijas pedagogiem, kas strādā ar bērniem ar redzes un kompleksiem traucējumiem par specifisko nodrošinājumu.

Salīdzinājumam 2019./2020. m. g. ir sniegtas 64 konsultācijas vispārizglītojošo skolu, PII un speciālo skolu pedagogiem. Tālākizglītības kursu skolā "Pedagoģiskā procesa plānošana un vadīšana, kā arī tehnoloģijas, t.sk. asistīvās un to sniegtās iespējas mācību procesā izglītojamajiem ar redzes traucējumiem" (RIMC-18-204, 29.08.2018.) apmeklēja 40 pedagogi.

3. Izstrādā mācību vai metodiskos atbalsta materiālus par darbu ar izglītojamajiem ar redzes traucējumiem specifiskajiem jautājumiem.

2020./ 2021. mācību gadā tika izstrādāti, apkopoti un ievietoti skolas-attīstības centra mājas lapā šādi materiāli (skat. www.strazduskola.lv):

- Īsinājumaustiņu komandas darbam ar „JAWS for Windows”(darba autors Uģis Krūkliņš);
- 3D formāta taktilie mācību materiāli, to izstrādes principi un darba metodes vājredzīgiem un neredzīgiem izglītojamiem (darba autors Terēza Landra);
- Radošie darbi sociālajās zinībās un dabaszinībās 1. klasei (darba autori Terēza Landra un Sarmīte Beinaroviča);
- Izmantojamie materiāli skolēniem ar redzes traucējumiem STEM mācību priekšmetos (darba autori Airita Buša, Dzintra Pokule, Ludmila Alne).

Rīgas Strazdumuižas attīstības centrā izstrādātie metodiskie materiāli tiek veidoti tā, lai tos savā darbā varētu izmantot vispārizglītojošo skolu pedagogi, speciālo skolu pedagogi, atbalsta personāls un izglītojamo likumiskie pārstāvji.

4. Nodrošina konsultācijas citu izglītības iestāžu izglītojamiem ar redzes traucējumiem vai viņu likumiskajiem pārstāvjiem neatkarīgi no izglītojamo izglītības ieguves vietas.

Konsultācijas citu izglītības iestāžu (gan skolu, gan pirmsskolas, gan speciālo skolu) izglītojamiem ar redzes traucējumiem un viņu tuviniekiem ir visplašāk realizētā funkcija.

2020./2021. m. g. tika sniegta 91 konsultācija 68 bērniem un viņu likumiskajiem pārstāvjiem. Lielākoties konsultācijas izglītojamajiem ir sistemātiskas. Konsultācijas tiek sniegtas klātienē, telefoniski, e-pastā.

Skolēni ar redzes traucējumiem un viņu vecāki tiek konsultēti par mācību līdzekļiem, tehniskiem palīgīdzekļiem, par vides pielāgojumu, darba vietas iekārtojumu, specializētajiem palīgīdzekļiem u. c. Ar izglītojamiem ar redzes traucējumiem un viņu vecākiem ir izveidojusies konstruktīva un produktīva sadarbība. Salīdzinājumam, 2019./2020. m. g. tika sniegta 61 konsultācija 49 bērniem un viņu likumiskajiem pārstāvjiem.

5. Organizē informatīvi izglītojošus pasākumus par bērnu ar redzes traucējumiem iekļaušanas un integrācijas vispārējā izglītības sistēmā nepieciešamajiem specifiskajiem nosacījumiem vispārējās izglītības iestāžu pedagogiem, vecākiem un interesentiem.

Rīgas Strazdumuižas vidusskola- attīstības centrs sava darba ietvaros organizē kā tālākizglītības kursus, tā informatīvi izglītojošus seminārus par darbu ar vājredzīgiem un neredzīgiem bērniem organizācijas specifiskajiem jautājumiem.

2019./ 2020. mācību gadā organizēti tālākizglītības kursi:

- *“Pedagoģiskā procesa plānošana un vadīšana, kā arī tehnoloģijas, t.sk. asistīvās un to sniegtās iespējas mācību procesā izglītojamajiem ar redzes traucējumiem”*(RIMC-18-204,29.08.2018.)
Kursu norises laiki: no 8. 10.- 09.10.2020.; 29.10.- 30.10.2020.; 05.11.-06.11.2020. Šajosursos piedalījās pedagogi no 20 dažādām izglītības iestādēm.
- Organizēts tiešsaistes seminārs "Agrīnās rehabilitācijas nodrošinājums bērniem ar redzes un kompleksiem traucējumiem" bērnu vecākiem.

Kā katru mācību gadu arī 2020./2021. mācību gadā veikta informācijas uzskaitē par attīstības centra veiktajām darbībām, tā ievietota skolas mājas lapā, ar ko var iepazīties vispārīzglītojošo un speciālo skolu pedagogi, atbalsta personāls, vecāki un citi ieinteresētie.

6. Sadarbības ar augstskolām, kuras īsteno pedagoģijas studiju programmas.

Rīgas Strazdumuižas vidusskolas- attīstības centra sadarbība ar augstskolām notiek sistemātiski. 2020./ 2021. mācību gadā konsultēti studenti par redzes traucējumu ietekmi uz mācību procesu no Rīgas Stradiņa universitātes un Rēzeknes Tehnoloģiju augstskolas. Studentiem tiek piedāvāts informatīvais, teorētiskais un izglītojošais materiāls.

Sadarbībā ar Liepājas Universitāti izstrādāts metodiskais materiāls "Izmantojamie materiāli skolēniem ar redzes traucējumiem STEM mācību priekšmetos". Materiāls izmantots pētījumā "Izglītības piedāvājuma pārklājums un izglītojamo iesaiste STEM (matemātika, dabaszinības, bioloģija, ģeogrāfija, fizika, ķīmija, dizains un tehnoloģijas, datorika, inženierzinības, programmēšana, robotika un digitālais dizains)". Pētījums paredzēts kā atbalsta pētījums Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda ieguldījumu priekšnosacījumu izpildes nodrošināšanai izglītībā atbilstoši specifiskā atbalsta mērķim 10.1.3 "Atbalstīt un uzlabot Kohēzijas politikas fondu ieviešanu, uzraudzību, kontroli, revīziju, horizontālās politikas principu koordinēšanu un pilnveidot e-kohēziju", ko izstrādā SIA Dynamic University.

Studentiem no Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmijas un Latvijas Tālmācības profesionālā centra nodrošināta kvalifikācijas prakses vieta. Piedāvāta mācību procesa vērošana, stundu vadīšana, aktivitāšu vadīšana.

RTU Olaines Mehāniskās tehnoloģijas koledžas studentei sniegts nepieciešamais atbalsts, lai studente varētu sekmīgi izglītoties.

7. Citas aktivitātes.

AC darbā iesaistītie pedagogi attīsta profesionālo meistarību un pašizglītojas, piedalās tālākizglītībasursos, semināros, vebināros, konferencēs.

Strazdumuižas vidusskolai-attīstības centram notiek cieša sadarbība ar Latvijas Neredzīgo biedrību, Latvijas Neredzīgo bibliotēku, žurnālu "Rosme", žurnālu "Skolas Vārds", uzņēmumu "Exseed", Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas acu slimību klīniku.

Konsultēti interneta vietnes e-klase.lv izveidotāji par pieejamības pielāgošanu neredzīgu skolēnu lietošanai. Konsultēti projekta "Sajūtu ceļojums Raiņa un Aspazijas vasarnīcā" (programma cilvēkiem ar redzes traucējumiem) veidotāji. Konsultēts un atbalstīts Talsu ģimeņu un bērnu attīstības centrs "Brīnumiņš", biedrība "Mēs saviem bērniem", mūzikas menedžmenta aģentūra "Zvaigznājs".

Lai popularizētu un atspoguļotu AC darbību, mācību gada laikā skolas mājas lapā, laikrakstos, sociālajos tīklos publicētas dažāda veida aktivitātes un notikumi.